

3. ԱՐԱՐ ԱՇԽԱՐՀԻ ԳԵՂԵՑԿՈՒՅԻՆ

(ԴՈՒՆՆՅԱ ԳՅՈՒԼՁԱԼԻ)

Մեկ քաղքիմ՝ մեջ դուֆարեն՝ կեր, էդ դուֆարեն մշտական կ'երթեր, մեշի միջեն փետ կը բերեր շալկով, տաներ մեյտան, կը ծախեր մեկ դուրուշ փարի, խաց կառներ, կը բերեր, ինքն ու ուր կնիկ կուտին: Մեկ ամիսմ՝ երկուս էդ քյազալըկին գնաց, էկավ: Ավուր մեկին գնաց շալաքմ՝ էլ պտի բերեր, էկավ մեշի մեջ տեսավ որ, ծառի գլխուց խավքմ թռավ, ասեց. «Աճեպ, էդ խավքու տեղ բանմ էղի, չէղի. մեկ էլիմ, տեսիմ. բան կա՞. նե, թի չկա»:

Էլավ. տեսավ, որ մե խատ ծուճ կեր էնտեղ, առավ էն ծուն, եկավ. վերցեց էլման ուր շալաք փետ, բերեց մեյտան, ծախեց. էս դրուն ծուն առավ ձեռաց մեջ. «Վալլա՜հ, չեմ ուտեր, էսա էլ պտի ծախեմ», - ասաց:

Ասելու քիմին յանիուղին էն տեղացեն էլավ, էղավ էղա ձվին մուշտարի:

Դուֆարա, - ասաց յանիուղին, - ի՞նչ ա էղա քո ձվի գին:

- Ինչ որ կաժի, էն տո՛ւր, - ասաց դուֆարեն:

- Տամ քեզ չորս խարիր դուրուշ:

- Չեմ գիտեր, յանիուղի, - ասաց դուֆարեն, - վըր ընծի կու ծըծղաս, դուֆարա եմ դո՞ւց. աժող գին տո՛ւր:

- Տամ քեզի խինգ խարիր դուրուշ:

- Խան տուր, - ասաց:

Խանեց յանիուղին փարեն տվեց: Յանիուղին առավ ծուն, դենա փախավ, դուֆարեն փարեն մեկ դեխ առավ, փախավ:

խլուսուն ղուֆարեն մեկ էլ էլավ. գնաց մեշեն. առավ շալաք փետ ու մեկ ծու, էլման էկավ: Բերեց մեյտան, էլման տվեց յահուդուն, տվեց խազար ղուրուշ, առավ: Առավ էկավ, փարեն տվեց կնկան:

Կնիկն ասաց. - Մարդ. խինգ խարիր ղուրուշ էրեկ բերեցիր, խազար ղուրուշ էլ էսօր բերեցիր, էսոնք ո՛ւստա ին:

- Կնիկ, - ասաց մարդն, - կերթամ մեշեն, ծառի գլխուն խավքմ կա, խավք կու թռնի, ծուն կը բերեմ, մեյտան կը ծախսեմ:

Կնիկն ասաց. - Կերթաս ծուն կը բերես, խավք կը թռի, կերթա. քո ջան քեզի ցավ չտա՞ր. էլիր գնա, զեն խավքն էլ բռնա, բեր:

Մարդն գիշերանց էլավ, գնաց: Խասավ մեշեն, հուշիկմ բանծոցավ էն ծառի գլխի, տեսավ որ խավք քնուկ էր, առավ գխավքն, մեկ խատ էլ ծու ածոցեր էր, զծուն ու էկավ:

Էդ քյազալըքին. էդ խավքն էլ հօր մե խատ ծու կածեր. էդ ղուֆարեն էլ օրական ծուն կը տաներ էդ յահուդուն, կը ծախսեր, օր ավուր էվելի գնով:

Ղուֆարեն շատ անթիվ ուրին փարա ժողվեց. էս դրուն բերեց ուր խին տներ բլուց. ուրին թաժա տներ շինեց: Էդոր մեջն իրեք-չորս տարի ընցավ, էրկու խատ տղա էղավ էդ մարդուն: Տղեկներ որ քչում մենծոցան, մեկ օր մարդն ասաց կնկան. - Կնիկ, տղեկներն էլ, խավքն էլ քեզի թաս-լիմ, ես կերթամ երուսաղեմ:

- Ապա էդա խավքու անուն ծիկ չասեցիր ի՞նչ ա, - ասաց կնիկ:

- Կնիկ, էդ խավքու անուն Խավիզ ա, Խավիզ ասած՝ շա՛տ գին ունի: Չէղնի չէղնի, իմ խավքուն ծեռ տաս: Մուղաթ կեցիր, չուրմ գամ. ծվերն էլ էլման կը ծախես յահուդուն, փարեն կառնես:

Էն տեղացեն մարդ բարձեց ու գնաց: Էն մեկել օր որ յահուդին էկավ, ծուն պտի առներ, էնգախ կնկա սիրտն ընկավ էդ յահուդին:

Կնիկն ասաց. - Ընծի կառնես, ծուն կուտամ. չե՛ս առնե, չեմ իտար:

- Որ դու խավքն մորթես, էնոր միսն ես ուտեմ, կառնեմ, - ասաց յահուդին:

Կնիկ խոսք էտուր. յահուդին որ ծուն առավ, գնաց. Կնիկ էլավ գխավք մորթեց. գլխն էլ ջիկյարն էլ, ջանդակն էլ դրեց պատուխան:

Մնաց որ տղեկներ դուս էկան, ասին. - Մարե՛, մենք անոթի ենք:

- Լաո, իրեք խատ միս եմ դրե պատուխան, էն ջոջ մի առեք, էն պզտկներ առեք, կերեք:

Տղեկներ գացին ղըխ պատուխան. գլխը ջոջ տղեն կերավ, ջիկյարն էլ պզտի տղեն կերավ ու էլան, սրախի մեջ կայնան: Իրիկուն յահուդին

էկամ, կնիկ դուռ դրեց տղեկներու վրե՛ն, տարավ խավքու միս դրեց յահուդու առջև, յահուդին որ ջանդակ միմակ տեսավ, խարցուց.

- Ո՞ւր ա էսօր գլոխն ու քիկյա՛ր:

Տղեկներ սրախ կայնած են՝ ականջ կի՛նեն, կնիկն ասաց. - Տղեկներն են կերած:

- Որ էմալ ա, - ասաց յահուդին, պտի տղեկներ մորթես, էն քիկյա՛րն ու գլոխ բերես, ուտեմ, նոր քեզի կառնեմ. ես խավք տվի մորթել գլոխն հապով, քիկյա՛րն հապով:

Կնիկն ասաց. - Թող էղի, կը մորթեմ:

Էնգախ տղեկներ էդ խըսեն լսեցին, էլան դուս, ջոջն ասեց պզտկին.

- Մեր մեր մեզի պտի մորթա. իրիկուն որ կը քնենք, էն գախ կասես. «Ես կը պոզեմ, մենակ կը վախենամ, դու էլ արե խըտ ընծի», որ կէլենք դուռ, թորկենք, էրթանք:

Մացին չուրմ իրիկուն, պտի քնին. պզտիկ աղբերն ասաց.

- Մարե, ես պտի պոզեմ, միմակ կը վախնամ. չեմ կանա էրթա:

Մեր ջոջ տղին ասաց. - Դու էլի՛, գնա խետ:

Էրկու աղբերն էլ որ դուս էլան, բռնեցին մեկ ճամբախ ու գացին: Մեկ խելի տեղ որ գացին, պզտի աղբեր ճամբխուց դուս էլավ պոզելու, ջոջն ասաց.

- Ես հուշիկ-հուշիկ կերթամ, արե՛, ծիկ խասի:

Էդ տեղացեն ճամբախն էղավ էրկու ճամբախ, աղբըրտանք իրար կորուսին. էլ չկարցան գիրար գտած ին. մեկ աղբեր մեկ ճամբխով գնաց, մեկ աղբեր մեկել ճամբխով՝ գիշեր տվեց վրե՛ներ, էդոնք ճամբխուց դուս էլան. ամեկ ուր տեղ՝ քարիմ տակ պարկան:

Պզտիկ աղբեր թըխ են տեղ պարկուկ մնա. մենք դառնանք վըր ջոջ աղբոր:

Ջոջ աղբերն էր, խըլըսուն լուսն որ բացվավ, էլավ ընկավ ճամբախն ու գնաց: Շատ ու քիչ գնաց, Աստված գիտա, գնաց, խասավ մեկ քաղքիմ, տեսավ որ էդ քաղքի թագավոր մեներ ա, դավլաթ-դուշի ին թորկեր ին: Տղեն էլ գնաց, մոտեցավ, դավլաթ-դուշին թորկելու քիմին՝ էկավ, նստավ տղի գլխու վերեն:

Էդ քաղքի մախլուխն ասեցին. - Ջանըմ, էդա դարիպ տղեն ի՞նչ ա որ, գա մեր քաղքի մեջ թագավոր էղնի:

Տփեցին, մլեցին դուս: Դավլաթ-դուշին զինա մեկ էլ թորկեցին. զինա պտոտեց, գնաց քաղքից դուս, տղի գլխուն նստավ: Իրեք խետ թորկեցին

իրենք խեղճ էլ եկավ, նստավ տղի գլխու վերեւ: Բերեցին, տղեն երին թագավոր:

Դառնանք վրդ տղեկներու խոր վերեւ:

Խերն Երուսաղեմա եկավ տուն, տեսավ որ խավքն ու տղեկներ չկան. կնկա ըռըգավ, առավ ճամբախմ առեջ. ու թորկեց, գնաց: Գնաց մեկ քաղքիմ մեջ. մեկ թագավորիմ՝ եղավ սայիս:

Դառնանք վրդ պզտիկ աղբորն: Պզտիկ աղբերն էլ իմցավ, որ լուս քացվեր էր: «Շեն՝ վախ, - ասեց, - էլ աղբերս չեմ կանա գտներ»:

Անճար, անոթի, ծարավ էլավ, թորկեց ու գնաց: Շատ ու քիչ գնաց՝ Աստված գիտա. գնաց մեկ քաղքիմ ըռասթ եկավ, մեյտմի մեջ տեսավ որ դասապչին օխչար կը մորթեր, շատ կանավ, աչքեց. դասապչին խարցուց.

- Տղա, մշակ կեղի՞ս:

Ասաց. - Կեղիմ:

Դասապչին վերցեց տղին, տարավ ուր դուքան. ամիս մեկ մաճիթյա հախ կտրեց: Էն գիշեր տղեն քնավ դուքնի մեջ. դասապչին գնաց տուն:

Խըլըսուն դասապչին շուտ եկավ, տեսավ որ տղեն քնուց էլե վեր, չորս-խիմգ օխչար մորթե, իստըկե, կախե Էն տեղացեն: Դասապչին շատ ուրախցավ, ասաց. - Էսա կտրիմ տղա յա, կը պախեն քովս:

Անաց չուրմ իրիկուն. դասապչին քսան խատ օխչար առավ, բերեց, էրաց դուքնի մեջ. ու դուռ փակեց վրդ տղին, թորկեց, գնաց: Տղեն էլավ, ճրագ կպուց. մեկ խատ օխչար բերեց: Մորթեց, քրթեց, սերսփեց, կախեց պատեն, եկավ քչում պարկավ: Շիտկավ, տեսավ, որ բարծի տակ քիսիկմ փարա դրուկ էր. ուրախցավ, վերցեց: Էդ գիշերվան մեջ, էդ քսան օխչարն էլ մորթեց, քրթեց, կախեց պատից: Ամեկ օխչար քրթելուն որ կը պարկեր, մեկ քիսկ փարա կը վերցեր ուր բարծի տկեն: Տղեն էդ փարեց որ տեսավ, ինք ու ինք ասաց. - Խըլըսուն էլ դասապչու կուշտ չըմ կանիր:

Խըլըսուն դասապչին որ եկավ, Էն խտար յնվվար ընկավ, տղեն չկայնավ, թորկեց, գնաց: Գնաց էդ քաղքի միջի մեյտան, տեսավ որ մարդու մի մեկ՝ օխչար կը ծախեր: Առավ Էն օխչար, մորթեց ու քրթեց, տարավ քաղքի դարկըհի պատեն կախեց: Էդտեղ մեկ քսան օր բաքլամիշ էրաց, ո՞ր էկավ միս առնելու, տղեն չծախեց ուր միս: Տղեն գիտեր փարեն օխչորից էր, չգիտեր որ ուր գլխու տկեն կելեր: Խուլասա էդտեղ էդ ջանդակն խտավ: Քաղքի մարդիկ գացին գանգատ էդ նեխուկ մսի խամար, նոր էկան մեծավորներ, էդ ջանդակն թալին շներու առեջ, տղին էլ քաղքից մլեցին դուս, գնաց:

Տղեն շատ ու քիչ գնաց, Աստված գիտա, խասավ մեկ քաղքիմ մեջ, գնաց ճանկմ օսկի տվեց պառավուն, խոնախ եղավ: Էդ պառվու տան մեջ

մեկ տաս-քսան օր մնաց: Տղեն օրմ դուքներու մեջ կը պտտտեր. խապար առաւ որ եղտեղ Դունյա-գյիւզալի կա, ասեց. - Էրթամ թամաշա էնին:

Գնաց Դունյա-գյիւզալու փանճարի տակ կայնաւ. եղ տեղ տեսաւ որ սանտմ կեր, մեկ խատ մարդ էլ եղ սանտի կուշտ կայնուկ էր. տղեն խարցուց եղ մարդու մոտեն, թի. - Էսա ի՞նչ սանտ ա:

Մարդն ասեց. - Որն օր Էսա սանտն իլին օսկի լցա, կերթա Դունյա-գյիւզալու կուշտ, կը նստի, կուտա, կը խմա, կը պարկի:

Տղեն եղ խոսքն որ լսաւ դարձաւ գնաց, փարեն առաւ, էկաւ: Սանտ իլին օսկի լցեց, գլխավաւ, խապար խասաւ Դունյա-գյիւզալուն. թի Էս թավուր տղեն, սանտ իլին օսկի լցեց:

Դունյա-գյիւզալին ասաց. - Էս խնտար թագավորի տղա, վագիրի տղա, չկարցան Էսա սանտ լցած ին. եղ ի՞նչ տղա յա որ, Էսա սանտ լցեց:

Խանչեցին, տղին առան, էկան Դունյա-գյիւզալու կուշտ:

Դունյա-գյիւզալին խարցուց. - Էս խնտար փարեն քեզ ո՞ւտ ա:

Տղեն ասաց. - Էս Խավիզու խավքու ջիկյար եմ կերեր եմ:

Դունյա-գյիւզալին ասաց. - Տղա՛, ես քեզի, դու ընծի:

Նոր նստան քեֆ, ուրախութեն արեցին: Դունյա-գյիւզալին խանչեց աղջկներուն, գողտուկ ասաց. - Բերեք ընծի յոթ տարվան գինին:

Գինին բերեցին, շատ խմցուցին, տղի խելք վերեն գնաց. նոր էլան, տղին ձծմի պես տարան ու բերին, ջիկյար բերնեն էկաւ, ընկաւ, տղեն թալեցին դուս:

Լուսցաւ, տղեն մեկել օյանմիշ էղաւ որ, փողնի մեջ պարկուկ ա, շիտկաւ, տեսաւ որ փարա չկա գլխու տակ. վալլա՜հ, ասաց, ջիկյար առած ա:

Տղեն եղ տեղաց, էն քաղքեն դուս էլաւ ու գնաց, խասաւ ծովում քնար, մտաւ գյանին, էլաւ մեկ ատեմ՝ դուս: Գնաց պտտտեց, տեսաւ որ եղ տեղ մեշա կեր, մտաւ մըջ մեշին, աչքեց որ ծառեն թուզ կախուկ էր, առաւ եղ թուզ, կերաւ: Ուտելու քիմին տղին էրկու խատ կոտոշ բուսան:

- Էղ ի՞նչ պատիճ էր, - ասաց տղեն:

Սեկ աչքեց որ ուրիշ ծառեմ էլ խնծոր կախուկ էր, առաւ խնծորմ՝ կերաւ, կոտոշներ կուրիսան: «Էսա աղեկ էլաւ», - ասաց տղեն, ու քաղեց մեկ խատ թուզ, մեկ խատ էլ խնծոր, էլաւ, էլման մտաւ գյանու մեջ. դարձաւ, էկաւ Դունյա-գյիւզալու քաղաք: Խնծոր դրեց ջեպ. թուզ առաւ ձեռ ու ըսեց. - Թո՛ւզ կու ծախիմ, թո՛ւզ, - ու պտտաց մըջ քաղքին, էկաւ Դունյա-գյիւզալու փանճարի տակ:

Դունյա-գյիւզալին որ լսեց, ասաց. - Աղջի, գացե՛ք, էն թուզ բերեք, ես ուտեմ:

Աղջկաներ էկան, տղից գնեցին թուզ, առան գացին: Թուզ որ կերավ
Դուռնյա-գլուզալին, էրկու խատ կոտոշ բուսավ վըր գլխուն. առավ մեկ էն
պատ, մեկ էն պատ: Տղեն էլ փախավ, գնաց:

Դուռնյա-գլուզալին ինչ խտար փարա որ ժողվեր էր, հմեն խրճեց,
չկարցավ ուրին ճար մի էրեր ի:

Մեկ վաղթմ մնաց. տղեն գնաց փողցներուց թուղթ ժողվեց, մեկ խատ
գիրքմ՝ շինեց. էկավ Դուռնյա-գլուզալու փանճարի տըկով ընցավ, ըսեց. -
Յեքի՛մ իմ, հեքի՛մ:

Դուռնյա-գլուզալին որ լսեց, աղջկաներ ճամբխեց, տղին առան, գացին
ներս: Տղեն գիրք շրջեց դեն, շրջմրջեց դեն, կիսեց խնձորից կտորմ, տվեց
Դուռնյա-գլուզալուն, կերավ, ուտելու քիմին կոտշներ պատից դուս էլան.
էկան մոտեցան: Տղեն ասաց. - Դուռնյա-գլուզալի, իմ գիրք կասա. «Դու
մեկ եթում տղիմ տուն ավիրեր ես. չուրմ էնոր ջիկյար չիտաս, կոտշներ
չըն կարճի»:

- Խա, - ասաց Դուռնյա-գլուզալին, - ես մեկ տղիմ տուն ավիրեր եմ,
էնոր մեղաց տակ ընկեր եմ:

Նոր տղեն բերեց յոթ տարվան գինի, խմցուց Դուռնյա-գլուզալուն՝
ծծմի պես տարավ, բերեց. ջիկյար մոտեն առավ. ապա խնձոր թամամ
կերցուց, կոտշներ կուրիսան:

Դուռնյա-գլուզալին որ կոտշներուց ազատավ, տղին ասաց. - Ես
քեզի, դու ընծի, էստեղ նստենք, ուտենք խմենք:

Էլման նստան, կերան, խմեցին. Դուռնյա-գլուզալին թաքրար խաբեց,
տղի խելք գլխեն տարավ. մեկ էլ ջիկյար մոտեն առավ ու տղին թալեց
դուս:

Լուսցավ. տղեն էլավ, որ ջիկյար չկա, ասաց. - Վա՛յ, վա՛յ, Դուռնյա-
գլուզալին գինա ընծիկ խաբեց:

Տղեն էլավ փոռ-փոշման տվեց ճամբախ առեջն ու գնաց: Գնաց
ճամբխու վերեն. տեսավ որ իրեք աղբեր խըտ իրար կռիվ կենին,
խարցուց, թի. - Էդ ի՞նչ կռիվ կենիք:

Էն մեկ աղբեր վերցեց, ասաց. - Աղբեր, մեր խոր մալից իրեք բան
խասավ մեզի՝ մատնիքմ, չպուխմ ու քուղզմ, մկա խըտ իրար չընք
բարիչի. էն կասա ինծի, ես կասեմ՝ ինծի, դու աղեկ հանդիպար. արե, մեր
մալ կիսի:

Տղեն խարցուց, թի. - Ձեր մալեր ի՞նչ խուճար ունին:

Էնոնք էլ ասացին. - Էսա մատնիք որ օլրես, էրկու արապ կելին մի-
ջեն, որ ասես՝ ավիրեք՝ կավիրեն, որ ասես՝ շինեք, կը շինեն: Էսա չը-
պուխն էլ որ զանես գետին, ասես. Էսա քաղաք վերցուր տար ֆլան

ատեն, էն սիսթուն կը տանա: Քոլոզին էլ էն խումար կա որ, որ դնա գլոխ՝ գլոխ կեղի աներևութք:

Էդ որ խասկըցավ տղեն, իրեք խատ քար առավ ձեռք. թալեց, ասեց. - Էսա քարեր թալեցի, որն որ առեք առավ էկավ, մատնիք կուտամ, էնոր հետև՝ չպուխ, հմնու հետ էկողին էլ քոլոզ կուտամ:

Տղեն քարեր որ թալեց, էնոնք վազան հետև, ինք քոլոզ դրեց գլոխ, սըռ եղավ: Աղբրտանք փոռ-փոշման թողին գացին:

Տղեն առավ էդա բաներ, էկավ, գնաց Դունյա-գյուզալու քաղքի մեջ, էնոր սարի մոտ կայնավ. չպուխ զանեց գետին, ասեց. - Չըպուխ, քեզնե կուզեմ էսա սարեն, Դունյա-գյուզալին էլ խետ, էն ծովու ատի մեջ խանես:

Ասել քիմի՝ սարեն Դունյա-գյուզալին էլ խետ, էն ատի մեջ դրվավ: Դունյա-գյուզալին մեկ էլ աչքեր բացավ, տեսավ որ ատի մեջ նստուկ ա:

Տղեն քոլոզ խանեց գլխուց, ասաց. - Դունյա-գյուզալի, քո մարդ ճանչցա՞ր:

- Խա, - ասաց Դունյա-գյուզալին, - ըսդով էն դեն խոսք կուտանք, եղինք իրար:

Խոսք ու խրար տվին, իրարու խետ երդվորան:

Սեկ քյանիմ օր ընցավ, Դունյա-գյուզալին սատանութենով խաբեց, տղից մատնիք, քոլոզն ու չըպուխ առավ: Չպուխ զարկեց գետին, ասաց. - Չըպուխ, քեզնե կուզեմ որ, էսա սարեն գինա ուր տեղ նստի, տղեն մնա էսա տեղ:

Սարեն՝ Դունյա-գյուզալին էլ խետ, վերցվավ, թաքրար դրվավ ուր տեղ:

Տղեն մեկ էլ աչքեր բացեց որ, մինակ ա մացի: Էլավ պտտտեց մեր ա-տին, տեսավ որ մեկ խատ եմիշմ ծառից կախուկ էր, փրծուց, կերավ. ուտելու քիմին՝ եղավ խեռսողաց, մեկ էշմ. էն տեղացեն խնծորմ էլ փրծուց կերավ, էլման եղավ խան:

Տղեն առավ գետ եմիշն ու խնծորն, նստավ գյամին, ընցավ էն յան ու դեմ էրեց Դունյա-գյուզալին ու էկավ: Խասավ քաղքի մեջ, էլման եմիշն առավ ձեռ ու գնաց Դունյա-գյուզալու փանճարի տկով ընցավ, ասեց. - Եմիշ կը ծախեմ, եմիշ:

Դունյա-գյուզալին ճամբխեց աղջկներուն, առան եմիշն, էկան:

Դունյա-գյուզալին որ կերավ եղավ, մեկ խատ էշմ: Աղջկներ տփեցին Դունյա-գյուզալուն, մլեցին դու: Տղեն դուռ կայնուկ էր, առավ գէշն ու գնաց: Գնաց տեսավ որ խալիվորմ շալկով խող կու կըրե, ասաց. - Պապե, ընչի շալկով խող կը կրես, արե էսա էշ կուտամ քեզի. հըմա՝ ոչ խլավ-ցուցես, ոչ խատուցես. ամեկ կուշտ երկու տեղով յարա բանաս:

Պապեն էշ առավ, գնաց, տղի ասածի պես արաց. խող կրելուց որ արձավ, էշ թորկեց:

Էդ քաղքի մեջ էլ սովորութեն կեր, թագավորի սարի մոտեն զընճիլ կախուկ էր. ինչ մարդ գանգատ էրթեր, կէրթեր զընճի մոտ կու կաներ, ձեռ տեր զընճիլ, զընճի մոտեն ձեռ կէլեր: Կը բռնին, կու տանին, կու խանին թագավորի էրես:

Էդ էշն էլ պտոտալեն գնաց, քամակ տվեց էդ զընճիլն, ձեն էլավ զընճիլից:

Էն գախ թագավոր խանչեց, ասաց. - Տեսեք, էդ ինչ գանգավոր ա:

Էկան տեսան, որ էշն ա: Գացին ասին, թի. - Թագավոր ապրած, էրկու տեղով յարալի, զապուն էշն ա:

Թագավոր ասաց. - Խարցուցեք, տեսեք էդ իշուն ո՞րն ա բանցուցե:

Թալալ տվին խանչել, խալիվորն գտան, առան էկան: Թագավոր խարցուց.-խալիվոր, դու Ասուց չվախեցա՞ր, էսա իշու գլխի ի՞նչ ես էրեր ես:

- Թագավոր ապրած, - ասաց խալիվոր, - տղի մեկ էդ էշ տվեց ընձի:

Ասու սուր թալեց, ասաց. - Ոչ խատուցես, էրկու կուշտն էլ յարա բացես:

- Դու էն տղեն կը ճանչընա՞ս, - խարցուց թագավոր, - գնա, բեր:

Խալիվոր գնաց, տղին գտավ, առավ էկավ: Տղեն թագավորի առեջ նախ էրաց, ինչ որ ուր գլխուն էկեր էր: Էն տեղ թագավոր իմցավ որ էտի ուր աղբերն ա. խերն էլ որ էղեր էր սեյիս. էն էլ իմցավ որ տղեկներ ուրն են:

Նոր առան էկան զէշ. տղեն խնձոր կերցուց, էրաց էլման Դունյա-գյուզալի: Թագավոր բերեց Դունյա-գյուզալուն պսակեց վըր աղբոր, խերն էլ սայիսութենից խանեց, բերեց ուր կուշտ, ժողվան վըր իրար, յոթն օր, յոթ գիշեր, յոթ ցերեկ, դուռն գանին. խաբսնիս էրին, էնոնք խասան ուրանց սրտի մուրագին, դուք էլ խասսնիք ձեր մուրագին:

